

Standerborg stillede Forslag angaar, som jo vedrører forskellige Dele af Vandet, hvor der var Rytterdistrikter, saa har mine Forhold ført til, at jeg mange Gange har erfaret, at det kan være meget ubehageligt for Folk at have disse Penge. Vi vide, at Husmandskreditforeningen forlanger første Prioritet for at laane ud. Nu er dette ganske vist blevet lempet saaledes, at naar det er faste Penge som disse og andre lignende, saa kan det tillades disse Husmænd at faa Laan, uagtet de have en saadan Prioritet forud; men denne er dog altid kredet paa Pantebogsattesten, og de have altid Fortræd af, at de have en saadan Statsprioritet, som i Grunden er en første Prioritet. Og nu forekommer det mig, at det ærede Medlem for Standerborg jo kun har ønsket at stille det hele lempeligt, for at der skulde være Lejlighed til paa en billig og rimelig Maade at konvertere, hvormed han ogsaa motiverede sit Forslag, som han sagde, nærmest var et Konverteringsforslag. Derfor forekommer det mig, at det var ingen Ulykke — imidlertid, det vil vel sandsynligvis den ærede Ordfører svare paa — om vi tog Sagen op i Finansudvalget. Da imidlertid Forslaget kommer fra et enkelt Medlem, og vi ikke have drøftet det i Finansudvalget, antager jeg, at det ærede Medlem, efter at have motiveret det og efter at have hørt Udtalelser desangaaende, muligvis vil tage sit Forslag tilbage. — Det lille Forslag, jeg egentlig vilde tillade mig at gøre en Henstilling om til Ministeren, angaar en Bevilling til Opførelsen af et nyt Varehus i Horsens. Da Sagen har stor Betydning for den paaagældende Købstad, som er en By paa henved 20,000 Mennesker og er en af de største i Jylland, og da der vistnok fra denne Bys Side vil blive gjort store Anstrengelser mellem 2den og 3dje Behandling, om det ikke var muligt paa det Omraade at faa en Forandring, vil jeg gerne tillade mig at motivere en Henstilling til den ærede Minister desangaaende. Forholdet er det, at Godsrummet i Varehuset, hvor Toldvæsenet ogsaa har et Rum, er blevet for lille. Som Følge deraf forlanges der paa Finansloven Penge til at udvide dette Varehus, saa at det, Toldvæsenet har haft hidtil, drages ind under Jærnbahnens Gods- og Varehus, mens der saa bliver bygget et nyt Hus til Toldvæsenet ved Horsens Station. Det oplyses i Betænkningen under Nr. 227, at dette Forlangende af 15,000 Kr. fordeles sig saaledes, at de 4,300 Kr. skulle bruges til denne Udvidelse af det nuværende Hus til Jærnbanen alene, mens der saa skal anvendes 10,700 Kr. til det ny Toldvarehus, som skal bygges der-

ovre. Nu er det, at Beboerneovre i Horsens By, Haandværksstanden og Handelsstanden derovre, mene, at det vil være ubehageligt for dem, hvis de ikke faa et større Toldpatrus end det, der er projekteret af Ministeren. De mene tillige, at Staten, hvis den gør, som her er foreslaaet, vil bære sig ad som den, der sparer paa Stillingen og lader Daleren gaa. Forholdene ere saaledes ved Horsens, at for over 50 Aar siden er der bygget et Toldkammer nede ved Havnen, men da var Horsens en By paa 4—5,000 Mennesker, tror jeg, men nu er det en By paa henved 20,000 Mennesker, og nu ligger dette Toldhus i den sydøstlige Udant af Byen ved Havnen, mens Vanen, som er kommen, har sin Station Vesten for Horsens By. Som bekendt var der, da Toldpatruset blev bygget, ingen anden Adgang til Byen end gennem Havnen. Alle de Varer, der skulde affendes fra Byen, eller kom til Byen, transporteredes søværts, og derfor var det naturligt, at Toldpatruset blev lagt derude. Nu ere Forholdene imidlertid helt forandrede, siden vi have faaet Vane. Nu er det den største Del af Varerne eller i alt Fald en meget væsentlig Del af dem, der komme med Jærnbanen, og saa skulle de nu køres fra Jærnbanen og ned til Toldkammeret. Ganske vist er der en Havnebane, men den er saa uheldig anlagt, at den ikke løber tæt til Toldpatruset, saa de skulle køre med Vogne ned og tilbage igen mange Gange, og dette er til Beføstning og Gene for Handelsstanden og Haandværkerne. Det forekommer mig, at naar saa stor en By som Horsens, som stadig udvikler sig, kommer med Forlangende om, at den ved selve Vanen maa faa Lejlighed til at faa sine Varer fortoldede og i det hele betjente fuldt ud, uden at de skulle ned til Havnen, er dette en billig Forordning. Finansudvalget har ikke kunnet gøre andet, end hvad det gør, thi naar Administrationen ikke kommer og forlanger flere Penge, plejer det i Almindelighed ikke at være Finansudvalgets Sag at sige: Nej, der skal flere Penge til, og derfor kunne vi fra Finansudvalgets Side lige saa lidt som fra Tingets gøre mere end, hvad vi have gjort, nemlig tiltræde den Bevilling, Ministeren har forlangt. Det er jo ogsaa umuligt for Ministeren i den Forstand at have personligt Ansvar; han kan ikke vide, hvorledes Forholdene ere i Horsens, og han maa jo tage Hensyn til sine Embedsmænds Erklæringer, saa personlig kan man ikke brejde ham noget, men jeg har en Anelse om, at de, der ere Skyld i, at Forholdene ikke ere blevne ordnede paa en for Horsens Beboere tilfredsstillende Maade, maa være